

Ανάλυση 2: Εργασία, Δεκέμβρης 2024

Να απαντήσετε στα παρακάτω θέματα

Θ1: Έστω ότι $\mathbf{r}_i = (x_i, y_i, z_i)$, $i = 1, 2, 3$, είναι διανύσματα θέσης των σημείων P_i , αντίστοιχα (σε Καρτεσιανές συντεταγμένες). Δείξτε ότι η εξίσωση επιπέδου που διέρχεται από τα τρία σημεία ικανοποιεί την εξίσωση:

$$\det \begin{bmatrix} x - x_1 & y - y_1 & z - z_1 \\ x_2 - x_1 & y_2 - y_1 & z_2 - z_1 \\ x_3 - x_1 & y_3 - y_1 & z_3 - z_1 \end{bmatrix} = 0$$

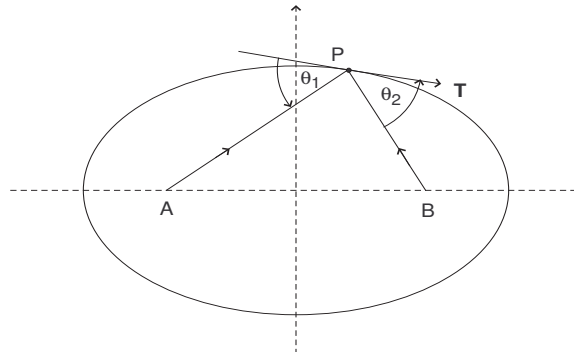
[5 βαθμοί]

Θ2: (α) Έστω $d(x, y, z)$ η απόσταση από το σταθερό σημείο A με Καρτεσιανές συντεταγμένες (a, b, c) στο σημείο P με Καρτεσιανές συντεταγμένες (x, y, z) . Δείξτε ότι $\nabla d(x, y, z)$ είναι μοναδιαίο διάνυσμα στην κατεύθυνση $\mathbf{r} = \overrightarrow{AP}$.

[5 βαθμοί]

(β) Έστω P σημείο έλλειψης με εστίες τα σημεία A και B όπως δείχνει το διάγραμμα. Δείξτε ότι $\theta_1 = \theta_2$, όπου θ_1 η γωνία που σχηματίζει το διάνυσμα $\overrightarrow{AP}$ με το εφαπτόμενο διάνυσμα $\mathbf{T}$ και θ_2 η γωνία που σχηματίζει το διάνυσμα $\overrightarrow{BP}$ με το διάνυσμα $-\mathbf{T}$, όπως δείχνει το σχήμα. Υπόδειξη: Η εξίσωση της έλλειψης είναι της μορφής: $\|\overrightarrow{AP}\| + \|\overrightarrow{BP}\| = c$, όπου c θετική σταθερά.

[10 βαθμοί]

Θ3: Έστω $T(x, y) = e^{xy} + x \cos y$ πεδίο θερμοκρασίας στο επίπεδο (x, y) , όπου οι μεταβλητές x και y μετρώνται σε m και η μεταβλητή T σε deg. Την χρονική στιγμή $t = 0$ σωματίδιο βρίσκεται στην θέση $(x, y) = (0, 0)$ και κινείται με ταχύτητα 2 m/s. Να βρεθούν οι δυνατές τιμές της γωνίας μεταξύ του διανύσματος ταχύτητας και του διανύσματος $\mathbf{i}$ ώστε $0 \leq \frac{dT}{dt}(0) \leq 1$ deg/s.

[10 βαθμοί]

Θ4: Δείξτε ότι για δύο παραγωγίσιμα διανυσματικά πεδία $\mathbf{a}(x, y, z)$ και $\mathbf{b}(x, y, z)$ του $\mathbb{R}^3$ ισχύει η ταυτότητα: $\nabla \cdot (\mathbf{a} \wedge \mathbf{b}) = \mathbf{b} \cdot \nabla \wedge \mathbf{a} - \mathbf{a} \cdot \nabla \wedge \mathbf{b}$.

[10 βαθμοί]

Θ5: Να βρείτε τα κρίσιμα σημεία της συνάρτησης $f(x, y) = 2x^3 + 6xy^2 - 3y^3 - 150x$ και να τα ταξινομήσετε ως τοπικά ελάχιστα, τοπικά μέγιστα, η σαγματικά σημεία. Για κάθε κρίσιμο σημείο (x^*, y^*) να δικαιολογήσετε το συμπέρασμα της ταξινόμησης σας εξετάζοντας το πρόσημο του όρου $f(x^* + \delta x, y^* + \delta y) - f(x^*, y^*)$ για αρκούντως μικρά $|\delta x|$ και $|\delta y|$. Υπόδειξη: Υπολογίστε το ανάπτυγμα Taylor της $f(x^* + \delta x, y^* + \delta y)$ γύρω από το σημείο (x^*, y^*) που περιέχει έως και τετραγωνικούς όρους.

[10 βαθμοί]

Θ6: Να υπολογίσετε το εμβαδόν της επιφάνειας που περικλείεται από την καμπύλη $r = 1 + \sin \theta$, $0 \leq \theta \leq 2\pi$, όπου (r, θ) οι πολικές συντεταγμένες. [5 βαθμοί]

Θ7: Με χρήση του Θεωρήματος Gauss να βρεθεί η ροή του διανυσματικού πεδίου $\mathbf{F}(x, y, z) = x\mathbf{i} + y\mathbf{j} + z^2\mathbf{k}$ διαμέσω της επιφάνειας $S = \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z = R^2, 0 \leq z \leq R^2\}$. [10 βαθμοί]

Θ8: Έστω διανυσματικό πεδίο δύναμης: $\mathbf{F}(x, y, z) = y^2\mathbf{i} + 2xy\mathbf{j} + 2z\mathbf{k}$.

(i) Υπολογίστε το έργο που ασκεί το πεδίο για να κινηθεί σωματίδιο κατά μήκος της παραβολής $z = y^2$, $x = 0$, από το σημείο A με συντεταγμένες $(x, y, z) = (0, -1, 1)$ έως το σημείο B με συντεταγμένες $(x, y, z) = (0, 2, 4)$. [5 βαθμοί]

(ii) Υπολογίστε την απόκλιση και τον στροβιλισμό του πεδίου $\mathbf{F}$. Είναι το πεδίο $\mathbf{F}$ συντηρητικό; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. [5 βαθμοί]

(iii) Σωματίδιο βρίσκεται στην θέση $(x, y, z) = (1, 0, 0)$. Με χρήση κατάλληλου επικαμπύλιου ολοκληρώματος υπολογίστε το έργο που ασκεί το πεδίο για να κινηθεί το σωματίδιο σε αριστερόστροφη κυκλική τροχιά η οποία περιέχεται στο επίπεδο (x, y) , έχει κέντρο το σημείο $(0, 0)$ και μοναδιαία ακτίνα, και να το επαναφέρει στην αρχική του θέση (με μία περιστροφή). Επιβεβαιώστε το αποτέλεσμα σας με χρήση του Θεωρήματος Green. [10 βαθμοί]

Θ9: Έστω $\Phi : D \subseteq \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ μια παραμετροποίηση επιφάνειας S που ορίζεται από τις:

$$x = x(u, v), \quad y = y(u, v), \quad z = z(u, v)$$

(α) Έστω

$$\frac{\partial \Phi}{\partial u} = \left(\frac{\partial x}{\partial u}, \frac{\partial y}{\partial u}, \frac{\partial z}{\partial u} \right) := \mathbf{T}_u \quad \text{και} \quad \frac{\partial \Phi}{\partial v} = \left(\frac{\partial x}{\partial v}, \frac{\partial y}{\partial v}, \frac{\partial z}{\partial v} \right) := \mathbf{T}_v$$

και έστω

$$E = \left\| \frac{\partial \Phi}{\partial u} \right\|^2, \quad F = \frac{\partial \Phi}{\partial u} \cdot \frac{\partial \Phi}{\partial v}, \quad G = \left\| \frac{\partial \Phi}{\partial v} \right\|^2$$

Δείξτε ότι: $\sqrt{EG - F^2} = \|\mathbf{T}_u \wedge \mathbf{T}_v\|$ και ότι το εμβαδόν επιφάνειας της S είναι: $A(S) = \int \int_D \sqrt{EG - F^2} du dv$. Χρησιμοποιώντας αυτό το συμβολισμό, πως μπορούμε να εκφράσουμε το $\int \int_S f dS$ για μία γενική συνάρτηση f ; [5 βαθμοί]

(β) Ποια μορφή παίρνει ο τύπος για το $A(S)$ αν τα διανύσματα $\frac{\partial \Phi}{\partial u}$ και $\frac{\partial \Phi}{\partial v}$ είναι ορθογώνια;

[5 βαθμοί]

(γ) Χρησιμοποιώντας τα ερωτήματα (α) και (β) υπολογίστε το εμβαδόν επιφάνειας σφαίρας μοναδιαίας ακτίνας. [5 βαθμοί]